

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. liepos 17 d. Nr. 21RE2-323 (AG2-238/13-2026)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Laurai Tautkevičienei, dalyvaujant pareiškėjai X. Y.,

atsakovo Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovui Z. Y.,

2026 m. liepos 16 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovui Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2026 m. birželio 11 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2026 m. birželio 16 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovui Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir Departamentas), kuriuo pareiškėja prašo:

1) panaikinti Departamento sprendimą (pastaba, 2026 m. birželio 11 d. sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini), toliau – ir Sprendimas), kuriuo nuspręsta, kad pareiškėja negali prisiekti Lietuvos Respublikai nepateikusi įrodymų apie Ukrainos pilietybės netekimą.

2) įpareigoti Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėja skundu taip pat reiškia procesinio pobūdžio prašymą įvertinti aplinkybę, kad pareiškėja yra atlikusi visus nuo jos priklausančius veiksmus dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo.

Pareiškėja nurodo, kad skundžiamas Sprendimas yra nepakankamai motyvuotas. Departamentas jį grindė hipotetinėmis ateities aplinkybėmis, įskaitant prielaidas dėl galimos karo Ukrainoje pabaigos ir tarptautinių politinių procesų raidos. Tokie argumentai nėra objektyvūs faktiniai duomenys ir negali būti laikomi pakankamu pagrindu individualiam administraciniam sprendimui priimti. Administracinio sprendimo teisėtumas turi būti vertinamas pagal sprendimo priėmimo metu egzistuojančias faktines aplinkybes, o ne pagal galimus būsimus geopolitinius pokyčius. Departamentas padarė išvadą, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra pareiškėjos atveju atitinka protingumo kriterijus, tačiau Sprendime nėra pateikta pakankamai objektyvių duomenų, pagrindžiančių tokią išvadą, t. y. nenurodyta: kiek vidutiniškai šiuo metu trunka Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros; kiek prašymų faktiškai išnagrinėjama karo metu; kiek asmenų laukia sprendimų; kiek laiko realiai užtrunka procedūra Ukrainos Prezidentui priimant galutinį sprendimą. Departamentas apsiribojo bendro pobūdžio teiginiais, kad procedūra egzistuoja ir kad sprendimas teoriškai gali būti priimtas iki termino, per kurį pareiškėja turi prisiekti Lietuvos Respublikai. Pareiškėja pažymi, jog vien procedūros

egzistavimas savaime neįrodo, kad ji konkrečiu atveju yra reali, efektyvi ir atitinka protingumo kriterijus.

Pareiškėja taip pat nurodo, kad priimant Sprendimą nepakankamai įvertintos faktinės karo Ukrainoje aplinkybės. Teikia, kad Sprendime pripažįstama, kad karo padėtis Ukrainoje daro įtaką pilietybės atsisakymo procedūrų vykdymui, tačiau Departamentas nepaaiškino, kodėl, nepaisant šių aplinkybių, procedūra vis tiek laikoma atitinkančia protingumo kriterijus. Pareiškėja paaiškina, kad neturi galimybės daryti įtakos Ukrainos institucijų darbo organizavimui, nagrinėjimo terminams ar galutinio sprendimo priėmimui, nes po prašymo (pastaba, atsisakyti pilietybės) pateikimo visi tolesni veiksmai priklauso išimtinai nuo Ukrainos valstybės institucijų. Todėl pareiškėjai negali būti perkeliama rizika dėl užsienio valstybės institucijų veiklos, procedūrų trukmės ar galimų vėlavimų.

Pareiškėja pažymi, jog Departamentas neginčija to, kad pareiškėja atliko visus nuo jos valios priklausančius veiksmus: pateikė notaro patvirtintą pareiškimą dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo; kreipėsi į Ukrainos ambasadą; pradėjo Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūrą; pateikė tai patvirtinančius dokumentus. Tačiau tolimesnė procedūros eiga nepriklauso nuo pareiškėjos valios. Šių faktinių aplinkybių pagrindu daro išvadą, jog Departamento pozicija iš esmės reiškia, kad neigiamos pasekmės pareiškėjai taikomos dėl aplinkybių, kurių ji negali kontroliuoti, o tai neatitinka proporcingumo ir teisingumo principų.

Komisijos posėdžio metu pareiškėja prašė skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų motyvų pagrindu. Posėdžio metu išdėstė abejones dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros įgyvendinamumo.

Atsakovas Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atsiliepimu prašo atmesti skundą kaip nepagrįstą.

Paaiškina faktines aplinkybes ir nurodo, kad pareiškėja 2026 m. birželio 11 d. per Lietuvos migracijos informacinę sistemą (toliau – ir MIGRIS) buvo informuota, kad jai galėtų būti leista prisiekti Lietuvos Respublikai tik pateikus Departamentui dokumentus, patvirtinančius Ukrainos pilietybės atsisakymą arba tuo atveju, jeigu likus mažiau negu 3 mėnesiams (nuo 2027 m. gruodžio 1 d. tačiau ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d.) iki nustatyto laiko, per kurį turi prisiekti Lietuvos Respublikai, pabaigos, nepasikeitus politinei padėčiai Ukrainoje, pareiškėja turėtų pateikti kompetentingos užsienio valstybės – Ukrainos – institucijos išduotą dokumentą, paaiškinantį, dėl kokių priežasčių jos prašymas nebuvo išnagrinėtas per nustatytą terminą.

Atsakovas nesutinka su pareiškėjos skundo teiginiais, kad ginčijamas Sprendimas nėra tinkamai motyvuotas. Paaiškina, jog Sprendimu yra nustatyta, kad Ukrainos teisė numato Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūrą ir, kad pareiškėja gali ja pasinaudoti, t. y. karo metu asmenų prašymai dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo yra nagrinėjami, o Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros atitinka protingumo kriterijus.

Nurodo, jog pagal Ukrainos pilietybės įstatymo 18 straipsnio 1 dalį, Ukrainos pilietis, kuris pagal galiojančius Ukrainos įstatymus nuolat gyvena užsienyje, savo prašymu gali atsisakyti Ukrainos pilietybės. Ukrainos pilietis, kuris tuo pat metu yra valstybės (valstybių), kurių piliečiai (subjektai) įgyja Ukrainos pilietybę supaprastinta tvarka, pilietis (subjektas), gali savo prašymu atsisakyti Ukrainos pilietybės užsienio valstybėje, kurios pilietis jis yra, neatsižvelgiant į jo gyvenamąją vietą. Pagal šio įstatymo 18 straipsnio 12 dalį, išstojimas iš Ukrainos pilietybės leidžiamas, jei asmuo yra valstybės (valstybių) pilietis, kurie įgyja Ukrainos pilietybę supaprastinta tvarka, arba jei asmuo įgijo kitos valstybės pilietybę arba gavo dokumentą, išduotą kitos valstybės įgaliotų institucijų, patvirtinantį, kad Ukrainos pilietis įgis jos pilietybę, jei atsisakys Ukrainos pilietybės. Pagal Ukrainos pilietybės įstatymo 18 straipsnio 13 dalį, Ukrainos piliečiui, įgijusiam valstybės (valstybių), kurios (kurių) piliečiai įgyja Ukrainos pilietybę supaprastinta tvarka, pilietybę atsisakyti Ukrainos pilietybės neprivaloma. Atsisakyti Ukrainos pilietybės neleidžiama, jei asmuo netekęs Ukrainos pilietybės liks asmeniu be pilietybės.

Pagal tvarkos „Dėl procesinių veiksmų su pareiškimais ir teikimų Ukrainos pilietybės klausimais bei priimtų sprendimų vykdymo“, patvirtintos 2001 m. kovo 27 d. Ukrainos Prezidento dekretu Nr. 215/2001 (Ukrainos Prezidento dekretu 2026 m. vasario 11 d. redakcija Nr. 110/2026) (toliau – ir Tvarka), 103 punktą, Ukrainos pilietis, kuris pagal Ukrainos įstatymus nuolat gyvena

užsienyje, norėdamas atsisakyti Ukrainos pilietybės, pateikia šiuos dokumentus: a) prašymas atsisakyti Ukrainos pilietybės (keturiais egzemplioriais); b) keturios nuotraukos (35 x 45 mm); c) Ukrainos piliečio pasas kelionėms į užsienį su pastaba apie dokumentų, skirtų nuolat gyventi užsienyje, įforminimą; d) Ukrainos piliečio pasas (jei yra); e) dokumentas, patvirtinantis informaciją apie nuolatinę gyvenamąją vietą užsienyje; e) vienas iš šių dokumentų: dokumentas, patvirtinantis, kad pareiškėjas įgijo kitos (-ų) valstybės (-ių) pilietybę arba kitos valstybės kompetentingos institucijos išduotas dokumentas, kuriame nurodoma, kad Ukrainos pilietis įgis kitos valstybės pilietybę, jei atsisakys Ukrainos pilietybės. Pagal Tvarkos 135 punktą, bendras Ukrainos užsienio reikalų ministerijos, Ukrainos ambasadų ar konsulinių įstaigų prašymų ir teikimų pilietybės klausimais, dėl kurių sprendimus priima Ukrainos prezidentas, nagrinėjimo laikotarpis negali viršyti aštuonių mėnesių nuo jų gavimo dienos.

Departamentas nurodo, kad iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento gautoje Ukrainos ambasadose Lietuvos Respublikoje 2023 m. rugpjūčio 28 d. notoje, nurodyta, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra, kuria vadovaujasi Ukrainos piliečiai – *de jure* (pagal teisę) laikinai gyvenantys Rusijos okupuotose Ukrainos teritorijose ir *de facto* (pagal faktą) gyvenantys užsienyje – atliekama reguliariai. T. y. Ukrainos Ambasada toliau priima dokumentus dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo iš piliečių, kurių paraiškos atitinka Ukrainos teisės aktų reikalavimus ir taisykles, nustatytas Ukrainos pilietybės įstatyme ir Tvarkoje.

Paaiškina, kad pareiškėja prašymą dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo pateikė (duomenys neskelbtini). Pareiškėjos prašymas leisti prisiekti Lietuvos Respublikai buvo priimtas 2026 m. gegužės 27 d., o pati pareiškėja prisiekti Lietuvos Respublikai turi iki 2028 m. kovo 26 d. Tai reiškia, kad nuo prašymo dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo pateikimo iki ginčijamo Sprendimo priėmimo praėjo tik vienas mėnėsis, o pagal Ukrainos teisės aktus, minėto prašymo nagrinėjimas gali trukti iki vienerių metų, todėl pagrįstai galima manyti, kad pareiškėja gali atsisakyti Ukrainos pilietybės iki priesaikos Lietuvos Respublikai termino.

Nesutinka su pareiškėjos skundo teiginiais, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros neatitinka protingumo kriterijų. Minėti pareiškėjos skundo teiginiai yra deklaratyvūs, nepagrįsti jokiais argumentais. Pilietybės instituto aspektu, remdamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo doktrina, Departamentas pažymi, kad pilietybė yra nuolatinis asmens politinis teisinis ryšys su konkrečia valstybe, grindžiamas abipusėmis teisėmis bei pareigomis ir iš jų išplaukiančiu savitarpio pasitikėjimu, ištikimybe bei gynyba. Todėl vien dėl to, kad yra numatyti tam tikri reikalavimai pilietybės atsisakymui, negalima vertinti, kad pilietybės atsisakymo procedūra neatitinka protingumo kriterijų.

Departamentas neginčija, kad karo padėtis Ukrainoje turi įtakos tam tikrų administracinių procedūrų vykdymui, tačiau vien karo faktas savaime nepatvirtina, kad pilietybės atsisakymo procedūros nėra vykdomos arba kad jų įgyvendinimas tapo objektyviai neįmanomas. Aplinkybė, kad pareiškėja negali daryti įtakos Ukrainos institucijų veiksmams, o tik laukti kada bus priimtas sprendimas dėl jos pateikto prašymo atsisakyti turimos Ukrainos pilietybės, buvo įvertinta ginčijamame Sprendime, numatant galimybę ateityje pakartotinai vertinti situaciją pagal papildomai pateiktus dokumentus.

Atsakovas nesutinka su pareiškėjos skundo teiginiais, kad ginčijamas Sprendimas yra grindžiamas prielaidomis ir spėlionėmis. Nurodo, kad Sprendime yra minimos realios diplomatinės iniciatyvos, kurios gali būti susijusios su galimais politinės situacijos pasikeitimais, tačiau minėtos aplinkybės nėra esminis, savarankiškas ginčijamo Sprendimo pagrindas. Teigia, jog Sprendimas yra grindžiamas nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, kad Ukrainos teisėje yra nustatyta pilietybės atsisakymo procedūra, kuri šiuo metu yra faktiškai taikoma. Akcentuoja, kad Sprendimo priėmimo metu nebuvo faktinio pagrindo konstatuoti, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra pareiškėjos atveju yra neįgyvendinama arba neatitinka protingumo kriterijų. Todėl nesutinka su pareiškėjos skundo teiginiais, kad ginčijamu sprendimu yra pažeistas proporcingumo principas.

Pažymi, jog vien aplinkybės, kad pareiškėja Lietuvos Respublikoje gyvena nuo (duomenys neskelbtini) metų, kad jai Lietuvos Respublikos pilietybė buvo suteikta Lietuvos Respublikos prezidento dekretu ir, kad pareiškėja pateikė notaro patvirtintą pareiškimą dėl Ukrainos pilietybės

atsisakymo, nepatvirtina, kad pareiškėja gali prisiekti Lietuvos Respublikai, nepateikdama dokumentų, patvirtinančių Ukrainos pilietybės atsisakymą, nes nėra nustatyta, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra neatitinka protingumo kriterijų. Priimant ginčijamą sprendimą pareiškėjos situacija buvo įvertinta individualiai, atsižvelgiant į jos pateiktus dokumentus, pradėtą pilietybės atsisakymo procedūrą bei likusį terminą prisiekti Lietuvos Respublikai. Nurodo, kad iš pareiškėjos nereikalaujama atlikti veiksmų, kurių ji objektyviai negali atlikti, o ginčijamu Sprendimu nėra užkertamas kelias pareiškėjai ateityje prisiekti Lietuvos Respublikai.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Departamentas mano, kad pareiškėja nepagrindė savo skundo reikalavimų.

Komisijos posėdžio metu Departamento atstovas prašė skundą atmesti atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų motyvų pagrindu.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2026 m. birželio 11 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta faktinė aplinkybė, jog Lietuvos Respublikos prezidentas (duomenys neskelbtini) dekretu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo“ (pastaba, skelbiamas viešai) pareiškėjai X. Y., Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 19 straipsnio 1 dalies pagrindu (asmeniui, sudariusiam santuoką su Lietuvos Respublikos piliečiu ir pastaruosius 7 metus bendrai su sutuoktiniu teisėtai nuolat gyvenančiam Lietuvos Respublikoje) suteikė Lietuvos Respublikos pilietybę.

2026 m. gegužės 27 d. pareiškėja per Lietuvos migracijos informacinę sistemą (toliau – ir MIGRIS) pateikė 2026 m. gegužės 19 d. prašymą leisti prisiekti Lietuvos Respublikai Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Prašymas), kuriame nurodė, jog yra asmuo, raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės. Kartu su Prašymu pareiškėja pateikė: Ukrainos ambasados Lietuvos Respublikoje išduotą pažymą, kurioje nurodyta, kad pareiškėja (duomenys neskelbtini) Ukrainos ambasada Lietuvos Respublikoje pateikė prašymą dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo; notaro patvirtintą pareiškimą, kad pareiškėja atsisako Ukrainos pilietybės; pareiškimą, kad pareiškėja įsipareigoja per vienerius metus nuo priesaikos Lietuvos Respublikai priėmimo dienos atsisakyti Ukrainos pilietybės.

Departamentas 2026 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) (minėta, toliau – ir Sprendimas) nusprendė, kad pareiškėja negali prisiekti Lietuvos Respublikai, nes ji nepateikė įrodymų apie Ukrainos pilietybės atsisakymą. Sprendimas priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 23 straipsnio 4 dalies 2 punktu ir 23 straipsnio 9 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimo Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – ir Nutarimas) 2 punktu, Dokumentų, susijusių su Lietuvos Respublikos pilietybe, teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimu Nr. 280 (toliau – ir Aprašas), 51 punktu.

Sprendime išdėstyta: Ukrainos pilietybės įstatymo (redakcija, galiojanti nuo 2026 m. sausio 16 d.) 5¹, 17 straipsnių, 18 straipsnio 1, 12, 13 dalių, 19 straipsnio 1 dalies 1 punkto, Aprašo 48 punkto nuostatos, Valstybių, kurių piliečiai įgyja Ukrainos pilietybę supaprastinta tvarka, sąrašo, patvirtinto Ukrainos Vyriausybės 2025 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 1412 (toliau – ir Sąrašas), turinys, Tvarkos 103, 113, 130, 131 ir 135 punktų nuostatos, Ukrainos ambasados Lietuvos Respublikoje 2023 m. rugpjūčio 28 d. nota. Įvertinęs išdėstytą teisinį reglamentavimą, Departamentas darė išvadą, kad Ukrainos teisėje yra nustatyta Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra, tačiau reikia įvertinti, ar tokia procedūra Pareiškėjos atveju atitinka protingumo kriterijus.

Departamentas nustatė, kad pareiškėja, siekdama pagrįsti savo teiginį, kad ji negali pasinaudoti Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra, pateikė (duomenys neskelbtini) Ukrainos ambasados Lietuvos Respublikoje 2026 m. vasario 25 d. išduotą pažymą, kurioje nurodyta, kad pareiškėja (duomenys neskelbtini) Ukrainos ambasada Lietuvos Respublikoje pateikė prašymą dėl Ukrainos

pilietybės atsisakymo. Vadovaujantis Tvarka, bendrasis Ukrainos kompetentingos institucijos piliečio prašymo atsisakyti Ukrainos pilietybės svarstymo terminas yra iki vienerių metų, neįskaitant karinės padėties Ukrainoje laikotarpio, įvesto Ukrainos Prezidento 2022 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 64/2022 (su pakeitimais), patvirtintu 2022 m. vasario 24 d. Ukrainos įstatymu Nr. 2102-IX (su pakeitimais). Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Departamentas darė išvadą, kad Ukrainos teisėje nustatyta Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra pareiškėjos atveju atitinka protingumo kriterijus, kadangi sprendimas dėl pareiškėjos (duomenys neskelbtini) pateikto prašymo dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo gali būti priimtas iki pareiškėjai nustatyto laiko, per kurį ji turi prisiekti Lietuvos Respublikai, t. y. iki 2028 m. kovo 26 d.

Sprendime papildomai nurodyta, jog karinė padėtis Ukrainoje turi įtakos prašymų nagrinėjimui, tačiau remiantis 2025 m. liepos 31 d. Ukrainos užsienio reikalų ministerijos pateiktais duomenimis, nuo 2020 iki 2025 metų, asmenims, kurie pagal galiojančius Ukrainos teisės aktus nuolat gyveno užsienyje, buvo išleisti Ukrainos Prezidento dekretai dėl prašymų atsisakyti Ukrainos pilietybės tenkinimo. Be to, šiuo metu, tarp Rusijos ir Ukrainos – Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidento administracijai dalyvaujant – vyksta diplomatinės derybos dėl taikos sutarties sudarymo ir karinių veiksmų nutraukimo, todėl Departamentas darė prielaidą, kad iki pareiškėjai nustatyto laiko, per kurį jis turi prisiekti Lietuvos Respublikai, Rusijos ir Ukrainos karas gali pasibaigti.

Migracijos departamento vertinimu, pareiškėjai yra suteiktas protingas terminas, per kurį pareiškėja gali atsisakyti Ukrainos pilietybės ir pateikti Departamentui tai patvirtinančius dokumentus. Atkreiptas dėmesys į tai, kad per 1 – 1,5 m. politinė padėtis Ukrainoje gali pasikeisti, o nepasikeitus politinei padėčiai ir likus mažiau negu 3 mėnesiams (nuo 2027 m. gruodžio 1 d., tačiau ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d.) iki nustatyto laiko, per kurį asmuo turi prisiekti Lietuvos Respublikai, pabaigos, pareiškėja turi Departamentui pateikti kompetentingos užsienio valstybės – Ukrainos – institucijos išduotą dokumentą, paaiškinantį, dėl kokių priežasčių pareiškėjos prašymas nebuvo išnagrinėtas per nustatytą terminą.

Pareiškėja, kaip minėta, nesutinka su skundžiamo Sprendimo išvadomis tuo aspektu, jog nepagrįstai Departamentas sprendė, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra pareiškėjos atveju atitinka protingumo kriterijus. Be to, pareiškėjos nuomone, Sprendimas priimtas prielaidų dėl karo baigties pagrindu.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas (toliau – ir Pilietybės įstatymas), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo įgyvendinimo“ (minėta, toliau – ir Nutarimas) bei šiuo Nutarimu patvirtintas Dokumentų, susijusių su Lietuvos Respublikos pilietybe, teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašas, (minėta, toliau – ir Aprašas), bei kt. teisės aktai.

VAI, garantuojantis, be kita ko, teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, numato, jog prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAI 2 straipsnio 10 dalis). VAI 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Taisyklių 35 punkte numatyta, jog prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte reglamentuota pagrindinė prašymų nagrinėjimo taisyklė, numatanti, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį.

Viešojo administravimo subjektų veiklai taikomi VAI 3 straipsnyje nustatyti veiklos principai, pavyzdžiui, įstatymo viršenybės, išsamumo, objektyvumo ir kt., taip pat VAI 10 straipsnio 5 dalyje administraciniais sprendimams keliami reikalavimai, pagal kuriuos administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios

aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) savo praktikoje yra nurodęs, kad VAI 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAI 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. vasario 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Pilietybės įstatymo, be kita ko, nustatančio Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo sąlygas ir tvarką, 23 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmuo, kuriam Lietuvos Respublikos pilietybė suteikta supaprastinta tvarka, natūralizacijos tvarka, išimties tvarka, ją grąžinus, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais, per šio straipsnio 4 dalyje nustatytą laiką turi viešai ir iškilmingai prisiekti Lietuvos Respublikai. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte numatyta, jog asmuo, kuris yra raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės, kai jam bus suteikta ar grąžinta Lietuvos Respublikos pilietybė, turi prisiekti per 2 metus nuo dienos, kurią įsigalioja Respublikos Prezidento dekretas dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo ar grąžinimo.

Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 9 dalyje imperatyviai nurodyta, kad asmenys, kurie, įgydami Lietuvos Respublikos pilietybę, turėjo kitos valstybės pilietybę, prisiekia Lietuvos Respublikai tik po to, kai Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai arba Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai pateikia įrodymus, kad jie nėra kitos valstybės piliečiai. <...> Reikalavimas pateikti įrodymus apie kitos valstybės pilietybės netekimą netaikomas tais atvejais, kai kitos valstybės teisėje nenustatyta jos pilietybės atsisakymo ar netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų arba šios procedūros neatitinka protingumo kriterijų. Asmuo, kuris Lietuvos Respublikos pilietybę įgyja supaprastinta tvarka, natūralizacijos tvarka, išimties tvarka, ją grąžinus, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais, Lietuvos Respublikos piliečiu tampa ir Lietuvos Respublikos piliečio teises, laisves ir pareigas įgyja tik po to, kai prisiekia Lietuvos Respublikai. Asmuo, kuriam netaikomas reikalavimas prisiekti Lietuvos Respublikai, Lietuvos Respublikos piliečiu tampa ir Lietuvos Respublikos piliečio teises ir pareigas įgyja nuo Respublikos Prezidento dekreto dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo ar grąžinimo įsigaliojimo dienos (Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 12 dalis). Priesaikos Lietuvos Respublikai tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė (Pilietybės įstatymo 23 straipsnio 10 dalis).

Nutarimo 2 punktu Departamentas yra įgaliotas atlikti Pilietybės įstatyme Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliojimai institucijai paskirtas funkcijas, reglamentuotas, be kita ko, Apraše, įskaitant ir prašymų leisti prisiekti Lietuvos Respublikai nagrinėjimo ir priesaikos Lietuvos Respublikai priėmimo tvarką.

Priesaikos Lietuvos Respublikai tvarka reglamentuota Aprašo III skyriuje. Šio skyriaus 36 punkte nustatytas sąrašas dokumentų, kuriuos asmuo, pildydamas prašymą leisti prisiekti Lietuvos Respublikai per MIGRIS, turi pateikti bei nustatyta, kad asmuo taip pat privalo pateikti Aprašo 10 priede nurodytus duomenis. Aprašo 10 priede numatyta, kad prašyme leisti prisiekti Lietuvos Respublikai, be kita ko, nurodoma: prašymo leisti prisiekti Lietuvos Respublikos padavimo pagrindai – asmeniui Lietuvos Respublikos pilietybė buvo suteikta išimties tvarka; asmuo yra raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės; asmuo yra raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės, tačiau turimos kitos valstybės pilietybės valstybės teisėje nenustatyta

jos pilietybės atsisakymo arba netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų arba šios procedūros, asmens manymu, neatitinka protingumo kriterijų (7 punktą). Jeigu prašymą teikia asmuo, kuris yra raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės, tačiau turimos kitos valstybės pilietybės valstybės teisėje nenustatyta jos pilietybės atsisakymo arba netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų arba šios procedūros, asmens manymu, neatitinka protingumo kriterijų, nurodoma, dėl kokių priežasčių negalima atsisakyti (netekti) turimos užsienio valstybės pilietybės (8 punktą).

Bylos duomenimis nustatyta, jog Prašyme pareiškėja X. Y., pateikdama Aprašo 10 priedo 7 punkte nurodytus duomenis, nurodė, kad yra asmuo, raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės ir pridėjo tai patvirtinančius dokumentus: Ukrainos ambasados Lietuvos Respublikoje išduotą pažymą, kurioje nurodyta, kad pareiškėja (duomenys neskelbtini) Ukrainos ambasada Lietuvos Respublikoje pateikė prašymą dėl Ukrainos pilietybės atsisakymo; notaro patvirtintą pareiškimą, kad pareiškėja atsisako Ukrainos pilietybės; pareiškimą, kad pareiškėja išipareigoja per vienerius metus nuo priesaikos Lietuvos Respublikai priėmimo dienos atsisakyti Ukrainos pilietybės.

Šiuo aspektu reikšminga pažymėti, jog Prašyme nėra nurodyta, kad pareiškėja yra asmuo, raštu pareiškęs savo valią atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės, tačiau turimos kitos valstybės pilietybės valstybės teisėje nenustatyta jos pilietybės atsisakymo arba netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų arba šios procedūros, asmens manymu, neatitinka protingumo kriterijų. Tai reiškia, jog pareiškėja Prašymo teikimo metu nekvestionavo, kad Ukrainos teisinė sistema reglamentuoja Ukrainos pilietybės atsisakymo galimybę, taip pat nenurodė priežasčių, dėl kurių, pareiškėjos nuomone, Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra neatitinka protingumo kriterijų.

Vis dėlto, pagal Aprašo 48 punktą, jeigu asmuo, be kitų dokumentų, pateikia ir aprašo 7.2 papunktyje nurodytą pareiškimą (t. y. pagal Pilietybės įstatymo 40 straipsnio, reglamentuojančio prašymų dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo natūralizacijos tvarka teikimą, 5 dalį, rašytinį pareiškimą, kad atsisakys turimos kitos valstybės pilietybės, kai jam bus suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė), Migracijos departamentas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo leisti prisiekti Lietuvos Respublikai priėmimo dienos atitinkamai privalo: 48.1. patikrinti, ar valstybės, kurios pilietis yra prašymą pateikęs asmuo, teisėje iš tikrųjų nenustatyta pilietybės atsisakymo ar netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę procedūrų; arba 48.2. įvertinti šių procedūrų atitiktį protingumo kriterijams. Migracijos departamentui priėmus sprendimą, kad valstybėje, kurios pilietis yra prašymą pateikęs asmuo, nustatytos pilietybės atsisakymo ar netekimo, įgijus kitos valstybės pilietybę, procedūros atitinka protingumo kriterijus, Migracijos departamentas ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šio sprendimo priėmimo per MIGRIS išsiunčia asmeniui pranešimą apie priimtą sprendimą ir nurodo, kad asmeniui bus leista prisiekti Lietuvos Respublikai tik po to, kai bus pateikti dokumentai, patvirtinantys, kad jis nėra kitos valstybės pilietis (Aprašo 51 punktą).

Komisija, vertindama Departamento vykdytą pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo procedūrą bei priimto Sprendimo teisėtumą išdėstyto teisinio reglamentavimo bei į bylą pateiktų įrodymų pagrindu, sprendžia, jog atsakovas nepadarė procedūrinių pažeidimų, dėl ko Sprendimą būtų galima pripažinti neteisėtu. Iš ginčo Sprendimo turinio matyti, jog Departamentas išsamiai įvertino Ukrainos teisės aktus, reglamentuojančius Ukrainos pilietybės netekimo, įskaitant jos atsisakius, sąlygas, taip pat įvertino Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūrą ir jos terminus ir visą tai išsamiai išdėstė Sprendime, nustatydamas dvi šiai bylai reikšmingas aplinkybes: pirma, kad Ukrainos pilietybės įstatymas nustato pilietybės atsisakymo galimybę ir pagrindus; antra, Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra yra faktiškai vykdoma bei atitinka protingumo kriterijus, įskaitant procedūros įgyvendinimo termino aspektu. Kitaip tariant, Departamentas Sprendimu, nustatęs kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra gali būti įvykdoma iki pareiškėjai nustatyto priesaikos Lietuvos Respublikai termino, t. y. iki 2028 m. kovo 26 d., pagrįstai sprendė, kad pareiškėjai bus leista prisiekti Lietuvos Respublikai tik po to, kai bus pateikti dokumentai, patvirtinantys, kad ji nebėra Ukrainos pilietė.

Dėl pareiškėjos skundo argumentų, susijusių su Sprendime nurodytomis prielaidomis dėl karo Ukrainoje pabaigos, Komisija sutinka, jog karo padėties prognozės nėra ir negali būti Sprendimo pagrindu, nes jos nėra tikslios, aiškios ir nustatytos. Tačiau, aukščiau aptarto reglamentavimo pagrindu, sprendžiama, jog Sprendime pateikta informacija apie vykdomas taikos derybas bei prognozuojamą

karo Ukrainoje baigtį, niekaip neįtakoja Sprendime padarytos teisingos išvados, kad pilietybės atsisakymo procedūra Ukrainoje yra įmanoma ir vykdoma.

Dėl pareiškėjos skundo argumentų, jog Sprendime nėra pateikta pakankamai objektyvių duomenų, pagrindžiančių išvadą, kad Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūra pareiškėjos atveju atitinka protingumo kriterijus, t. y. nenurodyta: kiek vidutiniškai šiuo metu trunka Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros; kiek prašymų faktiškai išnagrinėjama karo metu; kiek asmenų laukia sprendimų; kiek laiko realiai užtrunka procedūra Ukrainos Prezidentui priimant galutinį sprendimą, pažymima, jog Sprendime aiškiai nurodytas Ukrainos pilietybės atsisakymo procedūros nagrinėjimo terminas. Atsakovas Sprendime taip pat nurodė, kad remiantis 2025 m. liepos 31 d. Ukrainos užsienio reikalų ministerijos pateiktais duomenimis, nuo 2020 iki 2025 metų, asmenims, kurie pagal galiojančius Ukrainos teisės aktus nuolat gyveno užsienyje, buvo išleisti Ukrainos Prezidento dekretai dėl prašymų atsisakyti Ukrainos pilietybės tenkinimo. Šių aplinkybių pareiškėja nepaneigė. Be to, Departamentas pareiškėjai išaiškino, jog nepasikeitus politinei padėčiai ir likus mažiau negu 3 mėnesiams (nuo 2027 m. gruodžio 1 d., tačiau ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d.) iki nustatyto laiko, per kurį asmuo turi prisiekti Lietuvos Respublikai, pabaigos, pareiškėja turi Departamentui pateikti kompetentingos užsienio valstybės – Ukrainos – institucijos išduotą dokumentą, paaiškinantį, dėl kokių priežasčių pareiškėjos prašymas nebuvo išnagrinėtas per nustatytą terminą.

Taigi, Komisijos vertinimu, Departamento nurodyti Sprendimą pagrindžiantys faktiniai duomenys ir išdėstytas Ukrainos pilietybės teisinis reglamentavimas yra išsamūs ir pakankami, Prašymas dėl priesaikos Lietuvos Respublikai išnagrinėtas nepažeidžiant nustatytos procedūros, Sprendimas priimtas tinkamai taikant teisės aktus, reglamentuojančius priesaikos Lietuvos Respublikai davimo sąlygą ir tvarką. Sprendimas laikomas motyvuotu ir pagrįstu, atitinkančiu VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, VAĮ 3 straipsnio 4 ir 5 punktuose nustatytus įstatymo viršenybės ir išsamumo principus, todėl yra teisėtas. Pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo reikalavimą panaikinti Sprendimą nėra.

Netenkinus skundo reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, netenkinamas ir išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. Y. skundą atsakovui Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2026 m. birželio 11 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė